

ISSN 1331-2189

Vjenčić - Венчик

Savez Rusina Republike Hrvatske
Союз Русинох Републики Горватской

BROJ
ЧИСЛО

107 | 4/2023

ДЗЕНЬ МАШЛІ

Як у матичнай, так и у подручнай п'єтровской школи, Дзень машлі школьнай означали 18. октября. Кажда учителька обширнейше побешедовала на туту тему зоз своїма школьнай, та школьнай могли дознац о исторії машлі односно кравати. Даєдни школьнай ю виштриговали зоз паперу, а даєдни учили як ше ю вяже. Даєдним школьнай ше пощесцело на годзину руского языка принесц оцову або дідову машлю, а заключене було тото же шицки тоти машлі були вишиваны, та мотив на крижикох пробовали прерисовац на паперову машлю, хтору себе потым положели за галер на маїци.

Наталия Гнатко

Школьяре 1., 2. и 3. класы зоз паперовима машлями

ДЗЕНЬ ЯБЛУКА И ХЛЕБА

Дзень яблука и Дні хлеба у п'єтровской школи означени 20. октября. З тей нагоди, през рижнородни роботні у класы, кажда учителька зоз своїма школьнай побліжей побешедовала о значносци тих дньох. Так и на настави руского языка, през роботню доставаня соку з яблука, школьнай збогацели свой словнік. Шицко ю школьнай того дня принесли з дому и порихтали з учительками, поскладали на стол у школьнім

голу, на хтори першее престарли вишываны партки и ручнікі. Потым ушлідзела програма на хторей школьнай рецитовали и шпивали, и по горватски и по руски. Скорей коштованя смачных кифлочкох, колачох и других лакоткох

Петровски школьнай означали Дзень яблука и Дні хлеба

зоз стола, шицки ше помодлели, а п'єтровски парох мр сц. Владимир Седлак благословел ёдзене.

Наталия Гнатко

BROJ / ЧИСЛО **107**
GODINA / РОК **2023.**

„VJENČIĆ“

Izдавац: Savez Rusina RH
<http://www.savezrusina.hr>
vjencic1@gmail.com
Facebook: Savez Rusina RH Vukovar
За накладника: Dubravka Rašljanin
Уредништво: Vukovar,
Vijeća Europe 93
Tel.: 032 428-342
IBAN HR1623400091110057465
Tiskat: Certis d.o.o. Cerna
Naklada: 400 primjeraka

„ВЕНЧИК“

Видава: Сојуз Русина РГ
<http://www.savezrusina.hr>
vjencic1@gmail.com
Фейсбук: Savez Rusina RH Vukovar
За видавателя: Дубравка Рашиљанин
Редакция: Вуковар,
Ради Европи 93
Tel.: 032 428-342
ИБАН HR1623400091110057465
Друкуче: Цертис д.о.о Церна
Тираж: 400 прикладніки

Tiskano - Друковане
12 / 2023

Цijena
Цена **0,70 €**

Rukopisi se ne vraćaju.
Рукописи ше не врачаю.

SADRŽAJ - ЗМИСТ

Дзень машлі	3
Дзень яблука и хлеба	3
120 роки од народзеня Осифа Костелника	4
Юлийов перши мраз	8
Цо пожадац кед ніч не жадаш	10
Витор / Vjetar	11
Загадки / Zagonetke	11
»Chak« Смотра фолклору у Чаковцах	12
Медзинародна смотрота дзецинских фолклорных групох у Кородю	12
Чардак зоз чуткох	13
Вуковар, дакеди и нешка	13
Святы Миколай у Осиеку	14
Святы Миколай у Миклошевцах	14
Миколай у Петровцах	15
Sveti Nikola u Rajevom Selu i Vukovaru	16
Тайни моего краю	17
Отримани 11. Перши аплауз	18
Теренска настава до Винковцах	21
Чудесни швет	22
Забавни боки	23

Насловни и остатні бок: Ивана Бики: Жима, Крачун

Уредништво: Vera Zelinac (главна и
одговорна urednica), Anežka Balatinac,
Ljubica Harhaj, Manuela Dudaš, Lesya
Mudri и Vladimir Proviči.

Savjet uredništva: dr. sc. Oksana
Timko Đitko (predsjednica), Marijana
Džudžar, vl. Vladimir Sedlak

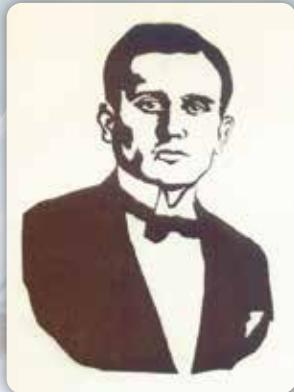
Lektori: Marija Vulić (rusinski jezik),
Andreja Magoč (hrvatski jezik).

Tiskanje potpomaže Savjet za
nacionalne manjine Republike Hrvatske.
Naklada: 400 primjeraka

Редакция: Вера Зелинац (главна и
одвичательна редакторка), Агнетка
Балатинац, Мануела Дудаш, Любица
Гаргай, Леся Мудри и Владимир
Пропчи

Совит редакциј: д.н.ф. Оксана
Тимко Ђитко (председатељка),
Маријана Джуџар, о. Владимир
Седлак

Лекторе: Мария Вулич (руски јазик),
Андреја Магоч (хрватски јазик).
Друковане помага Совит за
национални меншини Републике
Хрватскеј.

120 роки од народzenia ОСИФА КОСТЕЛНИКА

добри школяр и Владичество го посила до Крижевцах, дзе закончуюе основну школу. Штреднюю школу закончел у Винковцах 1922. року, а правни факультет у Загребе 1926. року.

Осиф Костелник быў пісатель, есеіст, визначны культурно-просвітны ро-

ботнік, заслужны зазберовач руских народных пісень хторы жил досць динамично. Умар у 33-цым року жыця, од пошлідкох нещесца кед спаднул з коня. Падаючи до доліни потлукол ше и поламал. Не сцел такой на лічене. Кед ше хората розвила, лежал у сараевскім шпиталю. На його вімагане принесли го до Петровцах. Умар 21. юня 1936. року у свой валале, медзі своіма людзьми, дзе ён быў пахаваны.

Порихтала Лю. Гаргай

РОДИМИ КРАЙ

Твою слику, твою красу
вше у шерцу чувам
и як дзецко свою мацер
я це не забувам.

Знам радосци, а и смутки,
цо у себе криеш,
познам воздух, жем и воду
шицко – знам як жиеш.

Перши сон ми твойо писні
на очи складали,
перши сон ми твойо витри
з чола уцерали.

Перша слиза з моего ока
твою жем заляла,
та ю навше з моим шерцом
и з душу звязала.

Перши болі я у твоем
крыидлу прехорйовал,
на молітву свойо ручки
першираз зложовал.

Мертыви цела наймилших ми
твоя рука бере,
на их гробе твойо квеце
розквіта и прес.

През кветово дробни лістки
оцец сину шепта:
„Иста доля тебе, сину,
нездуга чека.“

И найлепшэ твоем косцом
ту будзе спочывац,
бо коло ніх руска младеж
будзе ходзіц, шпивац...

... бо то будзе унучатом
дідо приповедац,
як ма Русин чесно робиц,
чесно жиц, умерац.

Шицко у мене и коло мене
лём тебе споміна,
а далёкосць медзі намі
душу ми розпіна.

Я ше питам чом ме думки
вше лём там цагаю?
Шерцо дурка: бо и ти часц
родимого краю.

120 godina od rođenja OSIFA KOSTELNIKA

Osif Kostelnik rođen je 30. studenog 1903. godine u Petrovcima. U prvom razredu osnovne škole primjećen je kao dobar učenik i Episkopija ga šalje u Križevce gdje završava osnovnu školu. Srednju školu završio je u Vinkovcima 1922. godine, a Pravni fakultet u Zagrebu 1926. godine.

Osif Kostelnik pisac, eseist, značajni kulturno-prosvjetni radnik, zaslužan skupljač narodnih pjesama, živio je dosta dinamično. Umro je u 33. godini života kao posljedica nesreće – paо je s konja. Padajući u dolinu natukao se i polomio. Nije odmah htio na liječenje. Kad je bolest uznapredovala, ležao je u sarajevskoj bolnici. Na njegov zahtjev, vratili su ga u Petrovce. Tako je 21. lipnja 1936. godine, umro u svojem selu, među svojim ljudima, gdje je i sahranjen.

priredila Lju. Harhaj

РОДИМИ КРАЈ

Tvoju sliku, tvoju ljepotu
uvijek u srcu čuvam
i kao dijete svoju mater
ja te ne zaboravljam.

Znam radosti, ali i tuge,
koje u sebi kriješ,
poznam zrak, zemљu i vodu
sve – znam kako živiš.

Prvi san su mi tvoje pjesme
na oči spuštale,
prvi san su mi tvoji vjetri
s čela brisali.

Prva suza iz moga oka

tvoju zemљu je zalila,
pa ju je zauvijek s mojim
srcem
i dušom vezala.

Prve sam boli u tvom
krilu ja sam prebolio,
na molitvu svoje ručice
prvi put sklopio.

Mrtva tijela najmilijih mi
tvoja ruka uzima,
na njihovim grobovima tvoje
cvijeće
cvjeta i vene.

Kroz listiće cvijeta
otac sinu šapće:
„Ista sudbina tebe, sine,
uskoro čeka.”

I najljepše tvojim kostima
tu će biti počivati,
jer će kraj njih rusinska
omladina
hodati, pjevati...

... jer će to unucima
djed pripovijedati,
kako treba Rusin časno raditi,
časno živjeti, umrijeti.

Sve u meni i oko mene
samo tebe spominje,
a daljina među nama
dušu mi raspinje.

Ja se pitam se što me misli
uvijek tamo vuku?
Srce kuca: jer je i to dio
rodnoga kraja.

ПРИ МАЧОХИ

НЭВЕСТА

На тот дзень по свадзби
Уж сом ше гнівала,
Бо мія швекра
Робиц розказала.

А я тераз пришла,
Нігдзе ніч нє познам,
Но справди – за люцку
Роботу ніч нє дзбам.

Да сом робиц сцела,
Бим ше нє одала;
Да нє робим, прето
Зо мну мац тал дала.

Поскладам свой орман
Як мія шерцо жада,
За роботу свою
Най швекор препада.

А кед шверкор, швекра
Сина напуйкаю,
Вера их зохабим,
Да ше ганьбиц маю.

Кед же мир мац зосцу,
Муша попушовац;
Я будзем над німа
Вше вецей пановац.

А уж су и стари,
Пейдзешат лапаю,
Та нам двоім младым
Лем ту завадзаю.

Найлепше би було
Хижу им віменіц,
А мі им будземе
Коменцию дзеліц.

Боже мой. Боже мой,
Як то мнє барз болі
Кед мі мою браня
Одац ше по волі.

Не браня мі шицки,
Як цо брані мі мац,
Хтора ше віше гніва
Кед ме приду питац.

Ма моя мачоха
Свою дзівку власну,
Та нє люби видзиц
Коло ней мнє красну.

И мой оцец гварел
Же мі досц да талу,
Но витри ще дую
По моїм орману.

„Не мож ткац“, мац гвари,
„Бо робота вола.“
Ша вжиме кратки дні,
А влєце – до поля!

Мойо шерцо мегке,
Ніч то нє завидзи
Же пре ей дзивочку
Шицко беру Жидзи.

И з найхудобнєйшим
Щесца би я мала
Кед би мац од шерца
Благослов мі дала.

И мнє таку смутну
Хлапци иду питац,
Вера ше ма матка,
Вера за цо гнівац!

Гоч ніч мац нє будзем,
Дайце мі на волю,
Уж я цебе найдзем
Без вас красшу долю!

SNAHA

Dan poslije svadbe
već sam se ljutila,
jer mi je svekra
raditi naredila.

A ja tek došla,
Ništa ne poznajem
No doista – za tuđi
Posao ne marim.

Da sam raditi htjela,
Ne bih se udavala;
Da ne bih radila,
za mene je mama miraz dala.

Posložit će svoj orman
Kako mi srce želi,
Za posao svoj
Neka svekar propada.

A kad svekar, svekra
Sina nahuškaju,
Stvarno će ih ostaviti,
Da se ljutiti imaju.

Ako mir žele imati,
Moraju popustiti;
Ja će njima
Uvijek zapovijedati.

A već su i stari,
Pedesetu hvataju,
Pa nama mladima
Samo tu smetaju.

Najljepše bi bilo
Kuću im iznajmiti,
A mi ćemo im
Izdržavanje popola platiti.

KOD MAČEHE

Bože moj. Bože moj,
Kako me to jako boli
Kad mi moji brane
Udati se po volji.

Ne brane mi svi,
Kao što mi brani majka,
Koja se sve više ljuti
Kad me dodu prošiti.

Ima moja majčica
Čerku rođenu,
Pa ne voli vidjeti
Oko nje mene lijepu.

I moj je otac rekao
Da će mi dati veliki miraz,
Ali moj je orman
Poluprazan.

„Nema se kada”, majka kaže,
„Jer posao zove.”
Zimi su kratki dani,
A ljeti – u polje!

Moje srce meko,
Ničemu ne zavidi
Da zbog njene čerke
Sve žene Židovi.

I s najsromišnjim
Bila bih sretna
Kad bi mi majka od srca
Blagoslov dala.

I mene tako tužnu
Momci idu prošiti,
Istina je da se majka
Ima za što ljutiti!

Iako ništa neću imati,
Dajte mi za volju,
Već će ja naći
Bez vas sudbinu bolju!

ЮЛИЙОВ ПЕРШИ МРАЗ

Юлийово дожице першого мразу було кед пришли на жимски одпочивок до Барані, восточней часци Горватской дзе ше находзи познати парк природы Копацки рит.

Готел у хторым були змесцени находзел ше у єдним валале, але не здабал ані кус на гевти високи готели які звикла видзиц у Спліту лёбо у Загребе.

Кед сцигли, уж ше помали змеркало, бо вжиме вчас змерка, та не видзела шицко, але тераз ледво чекала висц вонка и вигледоваца.

Найбаржей ю цікавел гевтот когут цо кукирикал кед ище було цма. Мама и тато цошка не понагляли стануц. Вілажковали ше, а вона дупкала коло їх посцелі з нессерпеньем.

— Мамко, мамко, — улізвала ше Юлия — ставай бо вонка у папучох ногом жимно, цо обуєм и облечем?

— Мммм, легні ище дакус, маме часу, будземе ту цали тидзень — поспано гуторела мац розцагуюци руки над главу, але очи не отверала.

Юлия уж була барз нессерпезліва, а мама цошка не дзбала за гевтим когутом вонка. А тато, вон ше ані не озвал. Спал як кед би ше коло нього ніч не слуховало!

— Як лем можу буц таки, — роздумовала Юлия — а когут вонка чека.

Увредзена же ю ніхто не слуха обращаца ше и пошла знова гу облаку. Притулела ношок на облак, а пара з устох замолгавела скло. Почала рисовац хижу, древа...

Мац видзела же ше Юлия забавела, та раховала же може ище дримац, але якошик знала же то не будзе длуго тирвац, станула и пошла до купальні.

Кед Юлия обачела же мац станула, дораз скочела з паточки и одбегла пред дзвери же би була порихтана облескац ше, накеди мац видзе.

Кед вишла, мац ше ошміхла, погласкала ю по глави, притулела гу себе и побожкала.

— Гібай, ідзeme це облечиц — гуторела мац.

Дала ей шматы у хторых ей будзе цепло; жимску якну, шапку, на руки рукавицы, а на ноги цепли чижмочи.

Юлия ше сама облескала ище од першай класи основнай школи. Кед дацо не знала як треба, мац лебо оцец ей указали, але барз ей було мило кед мац дакому гуторела же ше ей Юлия сама облеска. Любела кед ю дахто похвалел. Дораз була радоснейша.

Пооблескала ше и мац,

та Юлий ище завязала шал прейг якни и гуторела кед ей будзе жимно дихац гевтот воздух вонка, най положи шал на уста.

Ей ніч не было важне, лем най цо скорей видзе найсц гевтого когута. Вибегла, у преходзе скричала — *Добре рано* гевтей жени цо их вчера дочекала, а потым ю вонка заплюснул таки жимни воздух же ей аж слизи вдерели.

— Ов-ро, цо то? — зачудовала ше.

Шицко було биле и шкрапіло под ногами. Пробовала вжац тото биле до руки, але ше не дало.

— Цо то мамо?

— То мраз. Зявюе ше кед темеретура барз нізка, а влага... претаргла мац свойо викладане бо ей нараз блісло же то за таке мале дзивче не важне, досц кед пове же то мраз, а док будзе векша та ей потолкуе.

— Идзeme найсц когута — лапела мацер за руку и цагала ю же би попонагляли.

Мац ю одведла гу курніку до другого двора, а кед там, Юлия мала цо видзиц! Було тельо животині вшадзі около яки нігда не видзела у ані єднай зоо загради.

— Мамо, мамо, цо то? Пале які красни гевти мали! Йой, як гевти на кивацо ходза! Цо тот там

ма на джубку, пале як розширел хвост! То му хвост, нагей!

— Гевти мали то гандзлийки, маю барз красне пире, пать. А тоти цо ше при ходзеню киваю то качки, и вони красни. Тот цо на джубку ма таке як даяка хліста, то пуляк. Хвост розширел бо ше віше так пиши кед ше сце указац пред даким! — толковала мац, а Юлия пробовала кожде погласкац, але ше не дали. Оганяла за німа, але віше ше ёй вимкли.

Нараз ше пуляк обрацел гу ней, запульпулікал, розширел хвост, а престрашена Юлия ше скрила за маму.

— Цо му, чом ме напада?

— Га, озда му допило твойо оганянє. Подзме нука, та будземе дацо фриштиковац.

Лапела Юлию за руку и одведла ю до готелю. Там их уж чекал оцец и сервирані фриштик. Хвильково, вони були єдини госци.

На столе було телью єдла же не знала зоз чим

перше почац! Шицко ше ёй видзело таке прицагуюце и смачне, але мац ёй до танера положела лем ратоти и до шольки насипала млека.

— Мааамооо! Я бим гевто там — указала на кулен.

— Тото не за тебе, то барз горке, але най ци тато да коштовац, так на верх язика.

Оцец ёй одщипнул дакус зоз своіого фалатка, а ёй ше видзело же ёй аж язик зацерпнул яке було горке. Ледво прелігла, але пачело ше ёй.

— Горке, горке, але добре, пачи ше ми — гуторела док поцаговала з носом бо ёй аж и до носа вдерело.

— Пать ти нашу принцезу — ошміхнул ше оцец — праве татово дзивче, зна вона цо добре — гуторел и погласкал ю по главі.

— Дай ми іще — замодлела.

Вон ёй дал іще даскелью на дробно нарэзані фалаткі, а мац видзела же ратота з Юлийовага танера на концу закончи при ней.

Кифлочки на столе були іще цеплі, а жена хтора стала нёдалёко, ошміховала ше кед видзела як Юлия шицко смачне ё и паха, и яка ё зоз шицким одушевенна.

— То газдиня — гуторела мац Юлий кед обачела же газдиня патри на ніх — вона и газда нам шицко тото порихтали. То их готел, а и цале газдовство.

— И гевтот когут? — опітала ше Юлия и нараз ей пришло на разум же го цошка ані не замерковала медзи шицкими гевтима животинями.

— Гей, и когут.

— А тоти животинї, вони віше так ходза по таким жимним, не жимно им ногом? — и далей ше розпитовала.

— То живина, а не животинї — учел ю тато як ше правилно гутори.

— А цо то значи?

— То значи же вони маю пире, але пущме то тераз, не важне, будземе ше забавяц и уживац у прекраснім амбіенту и природі.

— А цо то амбіент? — сцела знац Юлия.

Мац и оцец ше спатрели и видзели же питаньом не будзе конца, та одлучели же би було найлепшэ закончиц зоз фриштиком и пойсц на вілэт. За нешкі виплановали нащывіц парк природы Копацкі ріт.

**Агнетка Костелник
Балатинац**

Чо пожадац кед ніч нє жадаш

Од малючка любим слухац приповедки. Так сом од діда раз дознал же вон звичайно од св. Міколая достал лем помаранче, орешка и чоколадку. Нє ясне ми як же лем то дostaл? То три ствари. Ша и вон давно бул дзецко. Чи нє мал веций жаданя? Чи ше у прешлим вику жаданя нє виполньовали?

Я мам 333 жаданя на дзень. Найчастейше ше ми тоти жаданя нє виполня бо мама гутори же ані сам нє знам цо наисце жадам. Гм... можебуц же то наисце и правда... На приклад, кед пойдземе до дутяну, од уходних по виходни дзвери я ше сто раз предумам. Маме ёдено домашнє правило вязане за куповане, а то же себе можем выбрац и купиц ёдну слатку и ёдну слану лакотку. Кед у дутяну зоз дзверах збачим кіндер вайцо, положим го до кошарки и цешим ше зоз свою одлуку, алє веци збачим чоколадку Лео и веци и ю барз пожадам. Зоз шицкима можлівима ошмихами пробуем змегчац маму же бім достал и ёдно и друге, алє одвит вице исти

– нє може. Нє сигурни сом прецо. Мама гутори же то прето же теди нє мам конца и же зме нє Рокфелере. Ша як я нє мам конца?! Високи сом 134 центи и то початок и конец у єдним. Чежкого шерца предлужуем перз дутян патрати себе лем под ноги. Бо, кед попатрим горе, збачим наймилши наполитанки, а теди сом у правдивих проблемах бо то треце сладке жадане.

У школи зме уж почали медзи собу бешедовац о своїх жаданьох за святого Міколая и Крачун. Днями сом препатрал каталог бавискох дутяну Мілер и нє могол сом здумац цо жадам. Сурфал сом з маму по интернету и надумал же жадам чоколадово рафаэло кекси. Алє то святы Міколай нє приноши, агей? На интернету сом тиж прегледовал: цо пожадац кед ніч нє жадаш? Одвіт бул найпереврим чи нє мам горучку.

Кед роздумам, бависка мам надосц. Вони ме нє интересую аж покля до нас нє придзе тророчна сушеда Лана и хваци мой

гайзібанчок хтори ме уж даскельо мешац вирно чека под кавчом при засушним жувачу. Знам же сом го там охабел. Заш лем, то мой гайзібанчок, алє сом нє сигурни чийо жуваче.

Мам 333 жаданя на дзень и 999 питаня. Можебуц же мойо щире жадане скрыте у 798 питаню и 279 дньовим жаданю... Опитам ше татови. З нім учим математику. На концу дня, кед лепше роздумам, цо ше иншак ридко случуе, видзим же цалком у шоре нє жадац ніч окремне, алє сом нє сигурни чи то значи же веци ніч нє достанем? Як можеш достац дацо, а ніч нє пожадац?! То нє у шоре, ша я заш лем дзецко од глави по пети. Прето ми и чежко затримац ёдно думане длугши час, бо я, як тато гутори, мам шицко, аж и веций од того.

Жадни сом лем поваги, любови и ніжносци як и кажде дзецко на швейце. То цалком достаточно за швета у обисцу полним з любову. Складаце ше?

Панонска морнарка

ВИТОР

Задул витор по улїци
важни ше направел.
– Роздуєм вас дзеци мали –
так гордо вигварел.

Сцел вон же би дзеци мали
посцекали нука,
же би вон бул велька фаца,
що по швеце блука.

Але дзеци ше не злекли
бо барз добре знаю
же витриско швидко пойдзе
до другого краю.

Лю. Гаргай

Загадки

Чи є нова, чи є стара
у ней нога вше прибрана,
вше кед мокро, кажде ю обува
бо од дижджу ноги чува.

(чижма)

Гоч сом полна з воду
лєцим по небесним зводу,
можем буц дижджова,
але і шнігова.

(хмаря)

Вредно робим цали дзень,
ношим терху яку сцем,
барз сом вам малючка,
а волаю ме...

(брамушка)

По бари я любим плївац,
але у ней и пребувац.
Желена сом ягод трава
одгадаце же сом...
(жаба)

Лю. Гаргай

VJETAR

Puhao je vjetar jaki
važan se pravio.
– Djeco, vas ču raspuhati –
gordo je zborio.

Htio je on da bi djeca
pobjegla u kuće,
a on da bi bio faca
što po svijetu skiće.

Ali djeca se ne boje
jako dobro znaju,
da će vjetar završiti
u drugome kraju..

Lj. Harhaj

Zagonetke

Jeli nova ili stara
u njoj je noga dotjerana,
kad je mokro, svatko je obuva
jer od kiše noge čuva.

(čizma)

Iako sam pun sa vodom
letim nebeskim svodom,
mogu biti kišni,
ali i snježni.

(oblak)

Marljivo radim cijeli dan
i ako malen, velik teret
nosim kako znam
a zovu me...

(mrav)

Po bari volim plivati,
ali u njoj i stanovati,
zelena sam kao trava
pogadate ja sam...

(žaba)

Lj. Harhaj

»Chak« Смотра фолклору у Чаковцох

У Чаковцох, 4. новембра, у организації КУД-а »Чаковци«, отримана Смотра фолклору »Chak«. Манифестація започала з отвераньом обновеней Мадярской хижки дзе свойо просториі маю и Рада и КУД, а отворели ю предсідатель Рады мадярской национальнай меншини Роберт Месарош и предсідатель КУД-а Янош Кери. На культурней програми учасцівала седем здружэнія. Попри мадярских здруженьях, як госьці учасцівала і горватскі и рускі здружэнія. Свою творчосць указалі и два дзецінски групи Дружтва »Руснак«.

Дзецінски групи Дружтва »Руснак« у Чаковцох

Снак«. Спред наймладшай групи, з писнями першэ наступели солісткі шестри Минеа и Міна Гардіта Дора Гречешін, а потым і цала група »Голубчатка«. Штредня грапа »Голубки« представела ше з танцом

»Бависко з метлу« и писню »Гол«. У рамікох смотры було отримане 2. змагане у вареню папригашу (чобанцу), хторого мали нагоду коштовац шицкі учашнікі и госьці.

Наталія Гнатко

МЕДЗИНАРОДНА СМОТРА ДЗЕЦІНСКИХ ФОЛКЛОРНЫХ ГРУПОХ У КОРОДЮ

У Кородю, 8. октября отримана Медзинародна смотра дзецінских фолклорных групох Мадярох РГ. Участнікі були мадярски дзецінски здружэнія зоз Старых Янковцох, Дарди, Билого Манастиру и Кородю. Попри мадярских групох, свою дзецінскую творчосць указало

Штредня група »Голубки« у Кородю

и госьцуюце руске Дружтво »Руснак«. Наймладша соліст-

ка Дора Гречешін одшпивала писню »Ручки ми заячку

дай«, а штредня група »Голубки« одшпивала писню »Гол« и одтанцоўала Венчик рускіх народных танцох. Смотру организовало домашнє здружэніе КУД »Аді Ендре« з фінансійну потримовку Совету за націонални меншини РГ.

Наталія Гнатко

ЧАРДАК ЗОЗ ЧУТКОХ

Креативна роботна »Чардак зоз чуткох«, отримана штвартоқ, 23. новембра у Петровцох, зоз дзецински ма группами Дружтва »Руснак«. У приихтованю роботні участвовали и дзэци, зоз задатком же би дознали хто у валале ма чутки. Гоч було барз чежко, заш ше лем поспишело найсц чутки, та спонзор роботні бул Томислав Дудаш, дідо Андреи Иван. У першай часци роботні родичи помагали младшим дзэцом, хторым то було першне стретнуце з таким способом бавеня, але и старшим же би ше здогадли даяких правилах у правеню, та ше и сами здогадли и хвилькох зоз свойога дзецинства.

»Вечарами, док родичи лупали кукурицу на рукох, ми дзэци складали чардахи. Радовал сом ше кед сом

Учашнікі роботні »Чардак зоз чуткох«

наскладал найвисши чардак – гварел ёден оцец. У другой часци роботні було змагане, а участвовали члены штредней группы »Голубки«. Було то источашне и онлайн участвоване на »Коцурскай чуточки«, на котру були поволани. Першне ше змагали хлапцы и за одредзени час Дориян Гречешин и Борис Шовш мали чардак истей висини. При дзивчатах була така ситуация же

шицки три, а то Андреа Иван та шестри Наташа и Виолета Курди, мали чардак истей висини. Першое место дзелели двоме хлапци и три дзивчата. Шицки учашнікі на дарунок до-стали лакотки, а пецерых учашнікох штредней группы чека и диплома КПД ДОК, организатора »Коцурскай чуточки«, хтора ше отрима 26. новембра.

Наталия Гнатко

ВУКОВАР ДАКЕДИ И НЄШКА

З нагоди Дня здогадованя на жертві Вуковару, петровски школяре мали теренскую наставу, та напішивели Спомин-дом »Овчара« и Мемориялни теметов у Вуковаре, а потым и бібліотеку у своеі матичнай школі, дзе могли видзиц кельо ёст велью кніжкі о Вуковаре. У своеі класі на наставі писали состави и писньочки о Вуковаре и рисовали його символы, а 17. новембра, опрез школы запалели швички за жертві Вуковару. На наставі руского язіка и культуры школяре шицких штирох класох рисовали вуковарскую водотурню, а роботы виложели до школскога голу.

Наталия Гнатко

Петровски школяре и вуковарска водотурня – символ Вуковару

СВЯТИ МИКОЛАЙ У ОСИЄКУ

Того року святи Миколай, як численним дзецом у церкви потолковал осецьки паноцец о. Любомир Стурко, вибрал праве им першим подзеліц пакецики. Гвари паноцец – гуторел ми же муши ище барз вельо путоваца по цалим швеце, та прето до нас сцигнє скорей.

Церква була полна малих дзецах, а шицки на паноца патрели з таку повагу же була милосц провадзиц реакцій на їх лічкох.

После Служби Божей, 3. децембра, перше до церкви сцигли ангели, а вец помоцніки святого Миколая придрилели велики кочик преполни з дарунками, за хторим ишол святи Миколай.

Кед го дзеци збачели, так ше барз зрадовали же не могли дочекац повесц своєї жаданя и яки були добри.

Рецитували му, шпивали, а дзепоєдни и плакали, бо су ище малючки, та ше злекли од такого брадатого и власатого Миколая.

А кед подобивали пакецики, ніхто вецей не могол застановиц їх зацикавеносц що ше находзи нука. Швидко их порозтвериали, виглядовали

нукашньосц шушкацого мещка, дармо чесна шестра волала най ше приду сликовац. Ледво їх позберала.

Як знаме, у Осиєку ше находза числени вибеженци з України, та так и грекокатоліцка церква Христа Царя була полна дзецах праве з України. Помишали ше з домашніма и ту ше могло видзиц же ані язик, ані возраст, ані чежки войново обставини зоз хторих українски вибеженци пришли, не препречене же би радосц кед приходзи святи Миколай на шицких дзецинских лічох була иста.

Агнетка Балатинац
Фото: А. Балатинац

СВЯТИ МИКОЛАЙ У МИКЛОШЕВЦОХ

Уж постало традиция же Миклошевчане у своїм валале святого Миколая дочекую 5. децембра вечар. Зна ше же святи скорей руша на драгу же би до рана сцигол обисц шицки держави, вароши, валали и найменши mestochka дзе го чекаю добри дзеци. Прето ше наймладши Миклошевчане почали скорей рихтац за його приход, з родичами и учительками учили писньочки и рецитаци же би розвешелели Миколая и своїх родичох.

Вовторок вечар, пред шветом святого Миколая, дзеци и родичи перве були у церкви на Служби Божей, котру предводзел о. Роман Ступяк, та ше щиро помодлели святому Миколайови, а после ней же шицки позберали у Доме культуры дзе була отримана кратка пригодна програма. Миколай як и каждого року пришол з ангелами и крампусами, а понеже

Миколай у Миклошевцох

шицки дзеци були добри, ніхто не остал без пакецика. После програми дзеци и родичи остали на друженю, а приемне розположене потирвало коло цеплих напиткох и лакоткох.

Леся Мудри

МИКОЛАЙ У ПЕТРОВЦОХ

Памятка на нащиву св. Миколая малим Петровчаньом

Швето св. Миколая у нашей грекокатоліцкай християнскай традицыі трима ше за вельке и заповидане. Тот дзень обовязно ше служы Служба Божа и кто може, шор би му було пойсц до церкви на богослужене. Народна традиция тому швetu приодадала красни звичай даровання дзецеох. У цалей Штреднёй Европи ище віше вецей або меней існує обычай дзецинских міколайовских програмах на парохійох лем цо не шицких християнских деноініяйох (опредзеленьюх).

Тримаюци тот красни звичай и обычай и у нас, у грекокатоліцкай парохії Покрову Пресвятей Богородици у Петровцох тиж отрымана дзецинска програма. Стреду, 6. десембра,

зоз початком на 17 годзин, у парохияльнай церкви дзеци з родичами нэспрэзліво обчековалі тогорочну программу.

У першай часцы програмы, шпіване и рецитоване претарговане з упівом крампусох и ангелох. Драмска імпровізация петровских штредньюшколцох барз обрадавала дзеци. Окремно аудіо-визуални ефекты зохабели на ўпечатак.

У другай часцы програмы була пригодна промоция кніжкі младей паночки Івани Бікійовай: „Як поні виратав Крачун“. Барз зме пишни и щешліві же ей перша промоция кніжкі за дзеци була праве у нас! Дзецом кніжка пребудзела вельке интересоване и наисце була нэсподзіване за шицких присутніх.

У трецей часцы, тогорочни Міколай, котры ше барз добре ужил до своеі улогі, подзеліл дзецом дарункі. Як и каждого року, по прикладу св. Міколая, анонимны донаторе з нашай грекокатоліцкай заедніці обезпечели дарункі за шицкі дзеци.

Тогорочни „шлаг на торти“ бул перши шнішкі! Так гевта писня: „Яка радосц, яки рай, ідзе святы Міколай“ найлепшіе описуе нашо тогорочне міколайовске веселе стретнүце.

Івана Бики даровала кніжку

О. Владимир Седлак

SVETI NIKOLA U RAJEVOM SELU I VUKOVARU

Zajednička fotografija djece i roditelja sa sv. Nikolom

Sveti Nikola zaštitnik je djece, pomoraca, siromaha, studenata, ribara, zatvorenika, trgovaca. Spomendan mu je 6. prosinca, a ove godine je na taj dan svetu liturgiju u župi sv. Jozafata u Rajevom Selu služio župnik Oleg Zakaljuk te su djeca te župe obradovana darovima našeg sv. Nikole. Liturgija je bila u 18 sati, a nakon liturgije druženje za sve prisutne.

Sveti Nikola s djecom u crkvi sv. Jozafata u Rajevom Selu

Kroz tjedan puno se govorilo o svetom Nikoli, a njegovom životu ali i o legendi po kojoj je sveti Nikola poznat. Rođen je u Maloj Aziji, roditelji su mu umrli vrlo rano, tako da je ostao sa svojim stricem po kojem je dobio i ime. Stric mu je bio biskup Mire i svi su mislili da će ga Nikola naslijediti. Nikola sve iznenađuje, bježi u Palestinu i živi samačkim životom. Kasnije se vraća u Miru, gdje je umro nasljednik njegova strica i tada Nikola postaje biskup. Dane provodi pomažući nevoljnima i šireći vjeru, a noći moleći.

Ivana Biki poklanja svoju knjigu malim čitateljima

Na svetoj liturgiji u nedjelju 10.prosinca 2023. u 9 sati dijelili su se paketići dobroj djeci u župi Krista Kralja u Vukovaru. Sveta liturgija je bila zaista posebna uz veliki broj djeca. Djeca su radost svake župe, a njihov smijeh je poseban za vrijeme blagdana. Također, uz podjelu paketića Savez Rusina Republike Hrvatske podijelio je dječici knjigu „Kako je poni spasio Božić“ autorice Ivane Biki.

Marija Zakaljuk

ТАЙНИ МОЙОГО КРАЮ

Сабадашово коні прицагли повагу дзецею

У рамикох проекту “Тайни моего краю” и Шветовога дня заштиты животиньох, школьнiare ПШ Миклошевци 13. октября нашивели масток Даяни и Давида

Сабадашовых у Миклошевцах.

Учительки Тамара Маркович-Ковчалия и Мария Шарчевич приведли школьнярох на фамелійны масток Сабадашовых, дзе их газдиня Даяна упознала зоз ўх коньми Веру и Крабу. Сабадашово роками тримаю коні, преважно з любови гу тым племенітим животинъом. Даяна школьняром виприповедала як ше треба старац о коньох, дзе пребываю влеще, а дзе вжиме, цо ёдза, як их треба допатрац и чесац.

Дзэци були одушевени же мали на-
году погласкац коні, подружыц ше з німа,
а потым коло смачных лакоткох хтори им
понукла газдиня Сабадашова, ище ёден
час предлужели дружене и бавене на дворе
Сабадашовых чийо дзэци, Тена и Шимун,
тиж були часц тей прекрасней приповедки.

Агнетка Балатинац

У кочу

ОТРИМАНИ 11. ПЕРШИ АПЛАУЗ

Учашнікі Першого аплаузу

Всеботу, 7. октобра, у Вуковаре отримана 11. манифестация дзецинскай культурно-уметніцкай творчосци „Перши аплауз“, а у организації Союзу Русинох Републики Горватской и КУД „Осиф Костелник“ Вуковар.

Манифестация почала зоз покладаньом венцох и паленьом швички за погинутых горватских бранітельох при крижу на уцеку Вуки до Дунаю. На 17 годзин отримана культурно-уметніцка програма у хторей наступели: КУД „Осиф Костелник“ зоз Вуковару, КУД

„Яким Говля“ зоз Миклошевцох, КУД „Яким Гарди“ зоз Петровцох, Дружтво „Руснак“ зоз Петровцох и Танечна група „Венера“ зоз Вуковару.

Манифестация отримана у хижі Лавослава Ружички.

Уводне слово вжал председатель КУД „Осиф Костелник“ Вуквар, Мирко Дорокази, витуюци шицких присутних, а на окремни способ Йосипа Палаша, прочалніка управного оддзеленя за дужтвени діяльносци хтори и отво-

Яков и Каролина Седлак - Петровцы

«Голубчатка» - Дружтво Руснак

«Говлячата», КУД Яким Говля Миклошевци

Писня „Гол“ -Дружтво Руснак

КУД «Яким Гарди» Петровци

Лунафрея Тиркайла и Дора Грецешин

рел манифестацио, потим Звонка Костелника, члена Совету за национални маншини РГ и аниматора култури у Сојузу Русинох РГ, хтори ше тиж зоз дасклейма словами обращел присутним, та вуковарског пароха о. Олега Закалюка.

Уж традицијно у културно-уметніцкје програми перши наступели домашнї, КУД „Осиф Костелник“ зоз Вуковару. З тей нагоди Катарина и Петра Закалюк у дујету одшпивали шпиванку „Дай нам Боже добри час“ у провадзеню Рената Миклоша на гармоники. За наступ их порихтали Мария Закалюк и водитељ музичней секциј Звонимир Муса.

Потим на сцену вишло Дружтво „Руснак“ зоз Петровцих, а вуковарске публики ше представело зоз двома дзецинскима групами. Дора Грецешин и Лунафрея Тиркайла, солистки наймадшай групи „Голубчатка“ одшпивали шпиванку „Любичица“, а потим цала група одшпивала шпиванку „Ручки ми заячку дай“.

Старша група „Голубки“ наступела зоз двома шпиванками и танцом. Мина Гарди и Салома Аризанович одшпивали шпиванку „По варошу дражичка“, цала група шпиванку „Гол“ и одтанцовала танец „Бависко з метлу“. Водитељка групох Наталија Гнатко, а матрици порихтал проф. Даниел Служек.

Танечна група „Венера“ зоз Вуковару з тей нагоди наступела у двох блоках, а зоз трома групами различнога возросту. Наймладши одтанцовали танец „Дзецински микс“, а штреднї танец „Зорба“. У другим блоку наступела старша група зоз танцом „Гайде“. Венера више виводзи швидки и атрактивни танци хтори вуковарска публика дзечне патри, а и вони гваря же найволя наступац пред вуковарску публику. Водитељка групи Йованка Некич Чучкович.

После „Венери“ наступело КУД „Яким Говля“ зоз Миклошевцих. Дзецинска група „Говлячата“ дзечне учи и виводзи руски шпи-

КУД «Осиф Костелник» - Катарина и Петра Закалюк

Николина Бучко и Ника Вулич зоз Миклошевцох

Ребека Красник, Мария Папуга и Рахела
Красник – Миклошевци

КУД «Яким Говля» Миклошевци

Танечна група «Венера» - Вуковар

ванки, стари бависка и танци, и так пестує и предлужує традицію своїх предкох. З тей нагоди „Говлячата“ одшпивали шпиванку „Гунцут витор“, одтанцювали танец „Грушка“, а шпиванку „Червени чижмочки“ у дуету одшпивали Николина Бучко и Ника Вулич. Водітелька

групи Леся Мудри.

Остатні на сцену вишли наймладши члени КУД „Яким Гарди“ зоз Петровцох. Кароліна и Яков Седлак одшпивали два шпиванки „Ти шугаю шугайчку“ и „Чия то заградка не орана“, а за наступ их порихтал Владимир Седлак. Старша танечна група одтанцювала два танци „Витайце у нас“ и „Куцкуруши“. Хореограф танцюх и водітель танечнай секції проф. Зонко Костелник.

Конферансу водзели професорки Татяна Алерич и Вера Зелинац, а за випатрунок сцени постарала ше креативна секція „Прадки“.

Манифестация отримана зоз фінансий-ну потримовку Совету за национални меншини Републики Горватской и Городу Вуковару.

„Перши аплауз“ закончел зоз вечеру за шицких госцюх и учащнікох програми у ресторане Нада.

Лю. Гаргай

ТЕРЕНСКА НАСТАВА ДО ВИНКОВЦОХ

Вовторок, 7. новембра, шицки школяре Основнай школы Чаковци мали теренску наставу у Винковцах, а з тей нагоды нащивели два культурны установі: Городскі музей Вінковцій Городскую бібліотеку и читальню Вінковці.

Музейны приповедкі

Зоз фахову водітельку дзэци ше прешыйтади през богату археологійну постановку музею, пасля чаго школяре младших класох мали два роботні: *Музейски приповедкі* и *еден нозгрык* и *Мали чуваре традыцій*. Школьяре першне упазнали терапійскага пса Белу котры любі слухац приповедкі о музейных стварох, та му даскелью и пречытали. Пасля розпятарава традыційне народне облечиво и на концу мали можлівосц самі буц креаторе облечива у народным стылу. Старши школяре на роботні Археология у стрипу мали задатак выбрац еден музейни предмет и видумац стрип о нім.

Чуваре традыцій

Новозбудавана мадэрна бібліотека одушевіла веліх. Школьяре обишли шицких адзелення,

Виртуална реалносц- кожды у своім швеце

а найдлужей ше затримали у Мультимедыйным адзеленю на роботні виртуалнай стварносці. Ту на забавны способ моглы розпятац и преучовац рижні ўдукайчы земісті о нашай жупанії.

Полны новых искуств і дожицох, школьні свой вилет закончэли у пицеріі. Організацыю теренскай наставы оможліў ело Дружтво нашо дзэци Міклошевцы, а фінансаваці едукацыйны земісты о нашай жупанії.

Леся Мудры

ЧУДЕСНИ ШВЕТ

Аляска найсивернейша и найзаходнейша держава ЗАД. Назва „Аляска“ приходзи од ескимскаго слова „Alakshak“, цо значи полуострово. Яр, лето и ёшень на Аляски тирваю барз кратко, од мая по сентябрь, и лем тэди нёт шнігу.

Велька ё дас як Англия, Французка, Италия и Шпаньолска вёдно. Яка ё велька, така велька и ёй красота. Главни город Джуно интересантны прето же ше до ньго може присцлем на геликоптеру або на ладі, а авта и каміони присцигую на траєкту.

Медзі двома найвекшина варошами, Фербенксом и Енкориджком, находзи ше прекрасни Национални парк Денали. Окрем своеі окремней природней красоты, вироятно ё найпознатши по тим же ше ту находзи найвисши верх сіверноамерыцкого континенту, традицийней назви Денали, але нешка ё познати и под назву „Маунт Мак-Кінлі“. Високи ё 6190 метери.

Aurora borealis або поларна шветлосць вироятно цошка цо би векшина людзох, любітэльюх природы, любела у своім живоце голем раз видзіц. На Аляски у городу Фербенкс поларну шветлосць през рок видно вецей як 240 дні. Национална животіння лос (lat. *Alces alces*), а интересантна ё прето же то найвекша и найчежаша иснуюца файта ёленя.

(жридло: Интернет)

Национални парк Денали

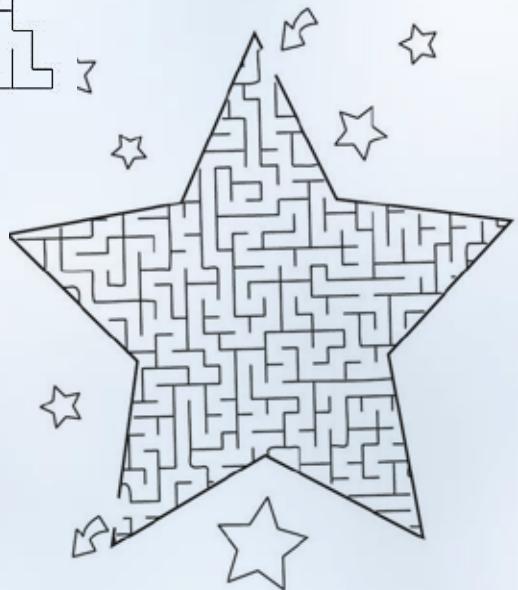
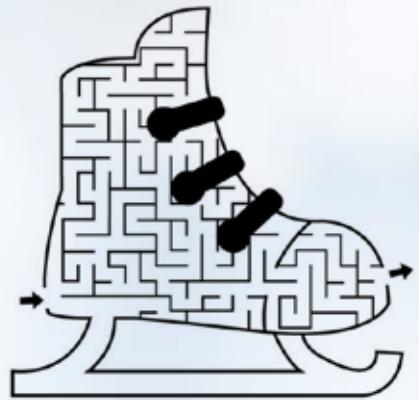
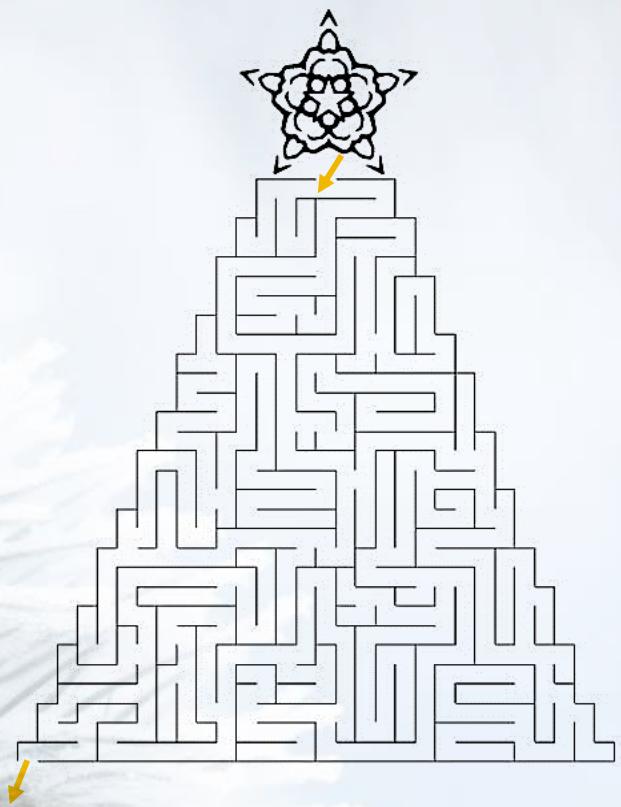

Лос (lat. *Alces alces*)

Поларна шветлосць

ЗАБАВНИ БОКИ

Найдз виход
през
лавиринти.

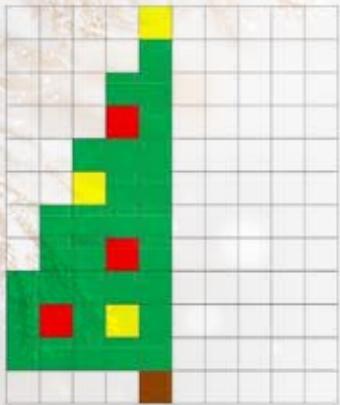

Повяж числа од
першого по остатнє.
Достанеши слики
котри можеш
вифарбиц.

17. 21
18. 19 20

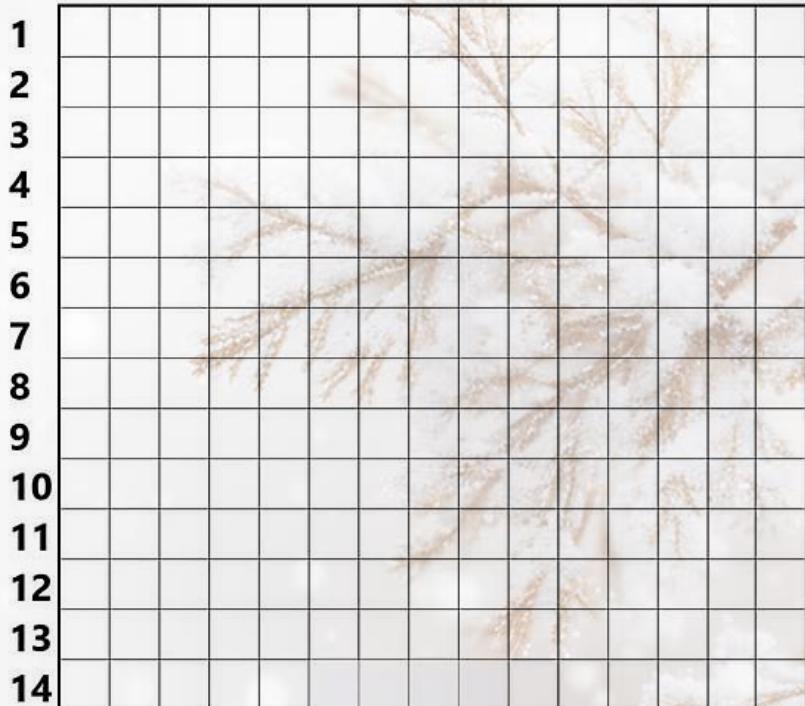
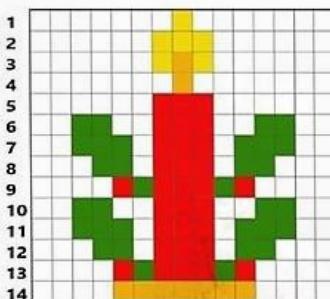

Нарисуй и
вифарб другу
часц слички.

Вифарб так же биш
достал исти
рисунок яки
нарисовани.

ДЗЕНЬ ХЛЁБА

Хлеб
Мегки, фини
Рошне, ёме, чуваме
Зоз мацеру замишіме хлеб.
Радосц.

Мария Папуга,
5. класа, Миклошевци

Пахулька
Мала, прекрасна
На длань ше спущела.
У єдней ше хвильки
Розпущела.

Николина Бучко,
7. класа, Миклошевци

ПШИЧОК МИКИ НАШОЛ СЕБЕ ДОМ

Бул жимни ѿшеньски дзень. Падал моцни диждж. Мали мокри пшичик сциснул ше коло древа. Два шестри ишли по улічки и збачели пшичка. Посановали го, та го вжали зоз собу дому. Окупали го и накормели. Пшичка наволали Мики и зохабели го себе.

Лука Мудри,
3. класа, Миклошевци

ПІСМА СВЯТОМУ МИКЛАЙОВІ

Святы Миколаю!

Бул сом добри. Помагал сом татови кед кладол ламинат и мами кед пораела по дому. У чижмочки обчекуєм бависко и годзинку.

Дориян Гречешин,
4. класа, Петровци

Святы Миколаю!

Була сом добра и того року. Робела сом добри дїла, а у школи мам одлични оцени. Обчекуєм же бим у чижми нашла лакотки, пенежи, слухалки, сликарске платно и темпери. Миколаю, наисце сом то заслужела.

Андреа Иван,
4. класа, Петровци

Святы Миколаю!

Бул сом добри. Помагал сом татови класц кукурици до меха, а мами правиц колачи. У чижмочки обчекуєм штучни перлини зоз хторих будзем виджобковац цо надумам.

Борис Шовш,
4. класа, Петровци

КРАЧУН У МОЇЙ ФАМЕЛІЇ

Крачун у моїй фамелії окремне и радосне швето. Шицки шэздземе у доме. Рано отвераме дарунки и ведно уживаме у фришику. Потым ідзземе до церкви на Службу Божу. Пополадню зме знова ведно, бавиме дружтвени бависка и патриме крачунски філми. Вечар мame шветочну вечеру з традицыйними єдлами. Наймилша хвилька ми кед ше позбераме коло крачуна, запаліме швичочки и ведно шпиваме крачунски шпиванки. Крачун у моїй фамелії то час любови, щесца и цеплоты у шерцу.

Леонарда Яковлевич,
8. класа, Стари Янковци

МОЙ ВАЛАЛ

Мой валал вола ше Петровци.
Ма школу, амбуланту и пошту.
Петровци красни валал.
Любим Петровци.
Петровци мой швет.

Алана Тиркайла
5. класа, Перовци

ПАЙТАШЕ

Опять яки крачун красни!

Цошка му хиби, пайташу мой.

Як то думаш, ша прекрасни ё!

А хто го оквицел?

Га, я! Ша нё видзиш же сом ше
цали замервел до украсох?

Хиби му гвізда!

Йооой, ідзмез ю швидко
погледац!

Р	Б	О	Р	И	С	Д	В	О	Р	Н	И	К	Р	Р	Р
Н	Е	А	Д	Б	Г	Н	А	Д	Г	О	Б	Е	А	А	К
Е	Г	Л	Н	Р	О	О	Л	И	М	Е	Н	Т	Й	Ч	Р
Л	Е	А	Я	Я	А	Я	Р	Я	Г	Е	Е	К	Г	И	Е
А	Ц	Н	О	Б	Т	Г	Н	М	Б	П	О	А	О	В	Ш
Е	Р	А	К	И	А	А	А	И	Е	Б	О	К	Р	О	И
Р	Е	Б	Т	Л	Л	Ш	Т	Н	У	Ш	В	У	Д	Г	М
Ж	Х	А	А	Я	А	О	И	Н	Д	Л	И	Л	А	Е	И
И	Н	Р	Л	Н	Р	Л	Д	Ч	И	Е	А	Н	Н	Б	Р
Ш	А	И	З	А	И	А	А	Н	Е	Н	С	Х	А	А	З
Н	В	Ч	Я	Я	Л	А	Р	И	С	А	А	П	И	И	И
И	И	Ц	Є	О	В	А	Н	Н	А	Р	О	Г	О	М	Д
К	Ч	И	Р	О	Г	Е	Р	Г	А	Н	Я	О	Б	Т	А
И	Р	Е	Н	А	К	О	Л	Е	С	А	Р	О	К	О	Р
У	Ж	А	Н	И	Р	Е	Б	У	Г	О	Р	И	П	Ш	И
Б	О	Р	И	С	Б	У	З	А	Н	Ч	И	Ч	М	А	Ч

АНИЈА
БИЛЈАНА
БОГДАН
БОРИС БУЗАНЧИЧ
БОРИС ДВОРНИК
БОЈАН
БОЈАНА ГРЕГОРИЧ
ГОРАН НАВОЋ
ГОРДАНА
ДРАГАН ДЕСПОТ
ЕМИЛ
ЖАН

ЗЛАТКО
ИВАН ХЕРЦЕГ
ИВО
ИГОР МЕШИН
ИЛИЈА
ИРЕНА КОЛЕСАР
КРЕШИМИР ЗИДАРИЧ
ЛАНА БАРИЧ
ЛАРИСА
ЛУКА
МАША
МИА БЕГОВИЧ

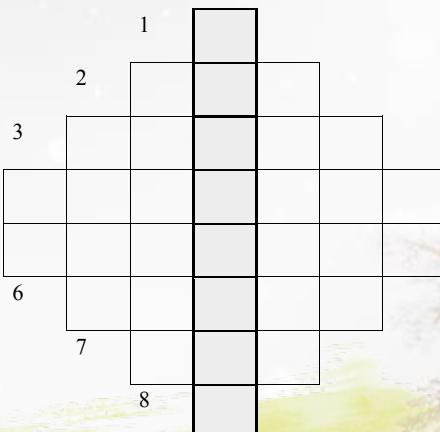
МИХАЈЛ
НЕЛА ЕРЖИШНИК
НЕНА
НИНА
ПЕТАР
РАЙКО БУНДАЛО
РЕЉА БАШИЧ
РЕНЕ БИТОРАЈЦ
РОКО
ТАТЈАНА
ШПИРО ГУБЕРИНА

Лю. Гаргай

Кед найдзеце задани мена и презвиска, достанеце поняце хторе повязује тоти познати особи

Даскельо интересантносци о родзеним дню:

- пайташох и роботних партнерах зоз госчину, дарунками и молитву.
- Перши поволанки за родзени дзень писани на камьовых плоочах у Римскім царстве, бо у тот час ішце не існовал папер. Розношене тих поволанкох було окреме чежке пре чекину каменя на хторым поволанка була віписанана.
- У високим дружтве старого Риму родзени дзень шмели славиц лем хлопи, а женом у Европі то було дошлебодзене аж у 12. віку.
- Нешка то швето першэнствено за дзеци, але у прешлих часох то углавним була прывилегія одроснутых людзох.
- Фараоне свой родзени дзень славели на датум кед були окорунованы, бо верели же по корунованью поставю богове.
- Ёдна од гіпотезох твердзі же торта за родзени дзень і швички на ней походза зоз нямецкай традиції, кед ше до штредку
- хлеба або торти кладла швичка зоз образом дзецка Ісуса, цо символізовало шветло живота.
- Перши модерны колач за родзени дзень направіли нямецкі пекаре 1700. року, а першу торту 1800. року. Преславіоване дзецинскага родзенага дня наволали „Kinderfeste“, а торта постала іновацыйны способ на хторы ше славел дзецинскага родзенага дзеня.
- Под час вчастнага хрыстиянства преславіоване родзенага дня тримало ше за паганску традыцыю. У штреднім віку людзе славели дні святых чий мено ношэли. Тата пракса ше вец пренёсла и на календарски родзены дні.

1. Дзветнаста буква рускай азбуки
2. Хлопска титула хтора ше найбаржай хаснус
3. Колач на квасу, углавним ше го прави на Пущане
4. Мала кобула, кобулочка...
5. Множина од амблем,
6. Иля, Ильочка або...
7. Орган виду
8. Австрия

А	К	Ь	Л	У	Х	А	П
К	Я	Д	Л	О	В	Е	Ц
Ш	Р	А	М	И	Ж	О	И
Н	С	А	К	Д	М	Ш	К
Ї	К	С	Ч	П	Я	А	Н
Г	И	К	Л	У	А	Л	А
И	Я	Я	Я	Ш	Н	Ш	С
З	А	Р	М	О	Д	І	Д

ДІДО МРАЗ	ПАХУЛЬКА	ШАЛ
ЖИМА	САНКИ	ШАПКА
КРАЧУН	СКИЯ	ШНІГ
ЛЯД	ЦОМЛЯ	ЯДЛОВЕЦ

Кед найдзеце тоги дванац поняца вязаны за жимскі часы, дастанеце ішце ўно, а то назва єднаго спортысты.

Рашене: скінч

Лю. Гаргай

У шывих польох дастанеце назуву кристалу ляду чий множэство творы жимску идилу.
Рашене: п;пан;бухта;кобулка;амблеми;Илька;око;А шыви поля: пахулька

Филип Джуџкар, 4. кл. Петровци

Борис Шовш, 4. кл. Петровци

Дмитрий Сегеди, 1. кл. Петровци

Дориан Грецешин, 4. кл. Петровци

Андреа Иван, 4. кл. Петровци

Милош Гарди, 3. кл. Петровци

Каролина Седлак, 1. кл. Петровци

Катя Сопка, 1. кл. Петровци

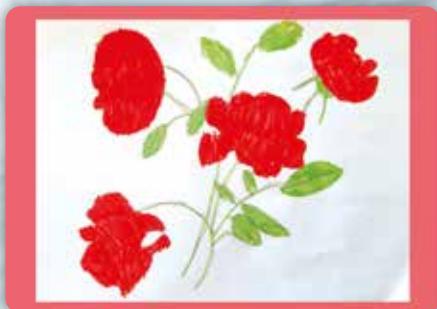
Магдалена Барна, 3. кл. Петровци

Мина Гарди, 3. кл. Петровци

Алекс Мудри, 1.кл. Миклошевци

Андрей Хома , 4. кл. Миклошевци

Лука Мудри, 3. кл. Миклошевци

Виолетта Курди, 4. кл. Петровци

Наташа Курди, 4. кл. Петровци

Салома Аризанович, 2. кл. Петровци

Йосип Оберман, 4.кл. Миклошевци

Лука Мудри, 3. кл. Миклошевци

Андрей Хома, 4.кл. Миклошевци

